

Неограничено отговорни — това ще рече: всъки отговаря съ цѣлия си имотъ.

Кратко и ясно. И все пакъ мнозина не го схващатъ или отбѣгватъ да го разбератъ. **Съзнаватъ го едва когато злото почука на вратитѣ имъ.**

Солидарната и неограничената отговорност на членоветѣ е грѣбначниятъ стълбъ на сдружението. — Единъ за всички и всички за единъ.

Членоветѣ на спестовно-заемната каса се съгласяватъ да дадатъ въ залогъ своитѣ имоти. Срещу тоя залогъ имотнитѣ правятъ влогове. Срещу тоя залогъ държавата отпуска заемъ. Сумитѣ отъ тия влогове и заемъ сдружението раздава срещу законна лихва на своитѣ членове. Раздава ги не слѣпешката. Раздава ги срещу гаранции. Раздава ги, като преценява качествата на лицето, на което се дава заемътъ.

Членоветѣ на сдружението отговарятъ общо, солидарно съ всичкитѣ си имоти за влоговетѣ, които частни лица сж направили и за заема, който държавата е отпустила. И когато едно дружество отъ лоша управа претърпи загуби, никой не може да се изплъзне, като се оправдава: „не зная, не разбирамъ, неграмотенъ съмъ“. Праздни оправдания, голи надежди за спасение.

2. Районътъ на касата трѣбва да бжде ограниченъ. Той трѣбва да обхваща само селото или най-много общината съ ма-

халитѣ, ако има такива да се числятъ къмъ нея.

Безъ съмнение, въ такъвъ случай кооперацията би била слаба. Тя би разполагала съ малтъкъ капиталъ. Право е. Друго би било положението, ако въ тази кооперация влизаха да речемъ 5—10 села. Тя щѣше да бжде петорно, десеторно по-силна. Но затова пъкъ тя би била по-малко услужлива, и заемитѣ по-несигурни.

Известенъ членъ на касата отъ едно село трѣбва да ходи въ друго, за да получи заемъ. Той губи време. Трѣбватъ разходи. И ако е непознатъ на управата на касата, едва ли биха оценили правилно неговата кредитоспособностъ. Така добриятъ, надеждниятъ членъ може да бжде онеправданъ, а лошиятъ облагодетелствуванъ. Въ първия случай членътъ губи, а въ втория може да пострада касата.

Спестовно-заемната каса не е благотворително учреждение. Тя не прави благоденствия на нуждающитѣ се, безъ да държи смѣтка и да търси даденото. Тя върши взаимна услуга. Въ такъвъ случай нейниятъ успѣхъ напълно зависи отъ **качеството**, а не отъ **количеството** на членоветѣ. Въ лицето на своитѣ управляващи хора тя трѣбва, обязательно трѣбва да познава своитѣ членове. Трѣбва да знае, кому дава заемъ Трѣбва да знае, какъвъ човѣкъ е той. Трѣбва да знае, каква нужда го е накарала да прави заемъ. Тя не може да подкрепя, да помага